

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศภาษาที่ 2 (ภาษาจีน) ของโรงเรียนที่มีผลการสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีนสูง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนที่มีผลการสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีนสูง ทั้งหมด 6 โรงเรียน เป็นสถานศึกษารัฐ 2 โรงเรียน และเป็นสถานศึกษาเอกชน 4 โรงเรียน

โดยผู้ให้ข้อมูลประกอบไปด้วย

1. ผู้นิเทศทั้งหมด 4 คน ได้แก่ ศึกษานิเทศก์จากเขต 1 คน และผู้นิเทศจากบริษัทเอกชน 3 คน
2. ผู้บริหาร ได้แก่ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูหัวหน้าผู้รับผิดชอบการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนโรงเรียนละ 2 คน รวมทั้งหมด 12 คน และผู้บริหารบริษัทเอกชน 1 คน รวมผู้บริหารทั้งหมด 13 คน
3. ครูผู้สอนวิชาภาษาจีนในโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรภาษาจีนในระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนละ 1 คน ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้มีโรงเรียนเปิดสอนภาษาจีนในระดับช่วงชั้นที่ 3 ทั้งหมด 5 โรงเรียน รวมศึกษาครูผู้สอนในช่วงชั้นที่ 3 ทั้งหมด 5 คน และในโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรภาษาจีนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนละ 2 คน ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้มีโรงเรียนเปิดสอนภาษาจีนในระดับช่วงชั้นที่ 4 ทั้งหมด 6 โรงเรียน โดยมี 2 โรงเรียนมีครูผู้สอนโรงเรียนละ 1 คน และ 4 โรงเรียน มีครูผู้สอนโรงเรียนละ 2 คน รวมศึกษาครูผู้สอนในช่วงชั้นที่ 4 ทั้งหมด 10 คน รวมครูผู้สอนวิชาภาษาจีนทั้งหมด 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) และแบบศึกษาเอกสาร ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองโดยศึกษาจากแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มีรายละเอียดดังนี้

แบบสัมภาษณ์ 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างสำหรับผู้นิเทศ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพ และปัญหาของการใช้หลักสูตร

ภาษาต่างประเทศภาษาที่ 2 (ภาษาจีน) โดยสัมภาษณ์ในประเด็น ได้แก่

1. การศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ

2. การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน

3. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

4. การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างสำหรับผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพ และปัญหาของการใช้หลักสูตร

ภาษาต่างประเทศภาษาที่ 2 (ภาษาจีน) โดยสัมภาษณ์ในประเด็น ได้แก่

1. การศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ

2. การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน

3. การจัดครูเข้าสอน

4. การจัดตารางสอน

5. การจัดแผนการเรียน

6. การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

7. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

8. การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

9. การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน

ฉบับที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างสำหรับครูผู้สอนภาษาจีน แบ่งออกเป็น 2

ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพ และปัญหาของการใช้หลักสูตร ภาษาต่างประเทศภาษาที่ 2 (ภาษาจีน) โดยสัมภาษณ์ในประเด็น ได้แก่

1. การทำความเข้าใจหลักสูตรแม่บทและปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับ สภาพและความต้องการของท้องถิ่น
2. การวางแผนการสอน
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร
4. การพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน
5. การจัดสอนซ่อมเสริม
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

แบบศึกษาเอกสาร 1 ฉบับ

เป็นแบบศึกษาเอกสาร ซึ่งเอกสารที่ใช้ศึกษา ได้แก่ เอกสารการดำเนินงานของ โรงเรียน เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดการจัดการจัดการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ เอกสารการวัดและประเมินผล และหลักฐานการส่งครูเข้ารับการพัฒนาเกี่ยวกับ ภาษาต่างประเทศภาษาที่ 2 (ภาษาจีน)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือโดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า หลักการ ทฤษฎี และแนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร การใช้หลักสูตร บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตลอดจนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดเป็นขอบเขตและเนื้อหาของเครื่องมือและ สร้างเครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
3. นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความสมบูรณ์ ของเนื้อหา และภาษาที่ใช้ นำมาปรับปรุงแก้ไข แล้วปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง
4. จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ของโรงเรียนที่มีผลการสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีนสูง ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือราชการจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่งถึงผู้อำนวยการของโรงเรียนที่มีผลการสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีนสูง เพื่อขอความร่วมมือในการเข้าไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาตำรา เอกสาร บทความ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนที่มีผลการสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีนสูง เพื่อนำมาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร
3. ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์โดยการใช้เครื่องมือการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างดำเนินการสัมภาษณ์ผู้แทน ผู้บริหาร และครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนที่มีผลการสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีนสูง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ พร้อมทั้งนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ และปัญหา ในการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นความเรียงแยกตามโรงเรียน

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ และปัญหา ในการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นความเรียงในภาพรวม